

Звернення вченої ради
Науково-дослідного інституту українознавства МОН України
з приводу виключення історії України та української літератури як окремих
предметів з навчальних планів середньої школи

Останнім часом Міністерство освіти і науки України активно просуває концепцію нового навчального плану для середньої школи, наголошуючи при цьому на впровадженні передового європейського досвіду в організації навчального процесу в школі, необхідності розвантаження учнів шляхом зменшення кількості навчальних предметів і запровадження т. зв. інтегрованих навчальних дисциплін. Особливе занепокоєння викликає те, що ця кардинальної ваги зміна впроваджується без належного обговорення з широкою освітянською та науковою громадськістю. При цьому важливі принципи питання, в тому числі кадрові та ідеологічні залишаються не з'ясованими. Так, наприклад, в інваріантній частині шкільної програми впроваджується новий інтегративний курс «людина і природа», замість фізики, хімії, біології і географії. Залишається не зрозумілим, на який кадровий потенціал учителів орієнтовані ці зміни.

В школі читатиметься інтегративний курс «література (українська та зарубіжна література)», українську літературу навчальний план не виділяє як окремий предмет. Отже, психологічно держава не бачить її як титульну гуманітарну дисципліну. Так само міністерство освіти не бачить потреби в титульному курсі історія України, на місце якої впроваджується інтегративний курс «Історія (історія України та всесвітня історія)». Виховна роль курсу історії України у процесі деколонізації й нейтралізації пострадянських та російських історичних міфів очевидна. Усунення цього курсу як титульного з навчального плану в нинішніх умовах війни з Росією неприпустиме. Особливо ж якщо врахувати, що сама ця війна уможливилася передовсім через те, що держава Україна (за назвою) упродовж 25 років не мала **дієвої української гуманітарної політики**, український інформаційний та культурний простір і досі є лімітрофом російського. До речі, горезвісний закон про мови КК (Колісниченка-Ківалова), який досі продовжує діяти, протягувався під фальшиві мотиви збереження мов національних меншин, хоча малася метою саме збереження панування російської мови й російсько-соєтського культурного продукту в Україні.

Показово, що вчителі історії практики, в тому числі й ті, хто виїхали з окупованих територій, виступають проти розчинення курсу історії України.

Вважаємо неприпустимим намагання Міністерства освіти і науки України упровадити ці зміни келійно, вольовим рішенням, міністерським наказом, без аргументування перед авторитетним представництвом наукової та педагогічної громадськості.

В обставинах 25-річної провальної гуманітарної та інформаційної політики та сучасної російської агресії Українська держава не може собі дозволити такого хибного кроку, який, без сумніву завдасть непоправної шкоди справі консолідації України та національно-патріотичного виховання.

Вчена рада Науково-дослідного інституту українознавства, приєднуючись до думки авторитетних наукових інститутів та вчителів-практиків, виступає категорично проти подібної «модернізації» й вимагає збереження як окремих предметів *історії України та української літератури* в шкільній освіті.

Ухвалено на засіданні Вченої ради Науково-дослідного інституту українознавства 24 січня 2017 року.

Голова Вченої ради

Богдан Галайко

Учений секретар

Денис Толочко